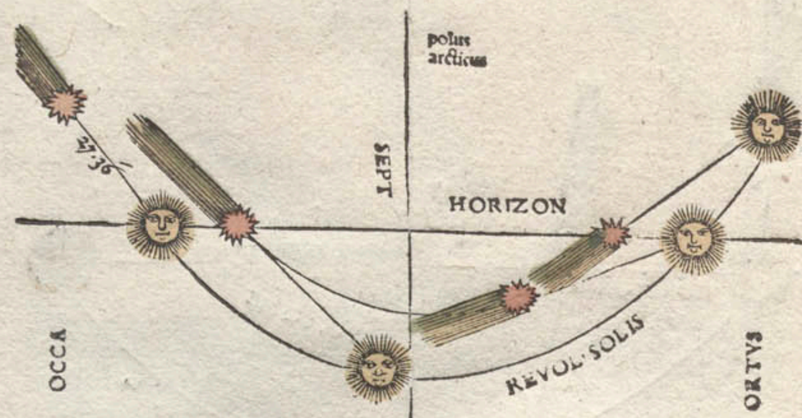
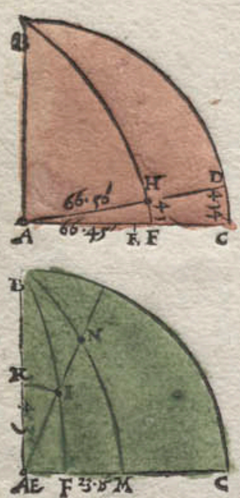
Quem Sol & Cometa peregerint ortum occaſumq; 23 Auguſti die.

Viceſimo quarto autem Auguſti adhuc aliqua ex parte Cometa mihi conſpectus eſt, non autem contemplatus diligentia priori, quomodo videlicet cauda Solem ſequuta ſit, cuius occaſione hanc contemplationis viam agreſſus ſum.

Quomõ mot' diurnus Cometæ ſit inueſtigandus.

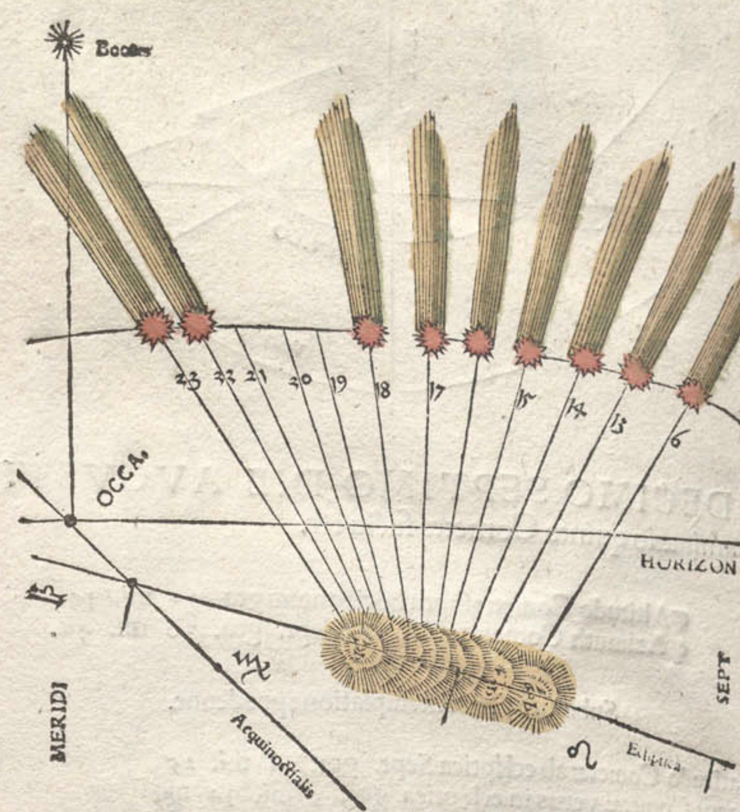
DVO adhuc reſtant per meteoroſcopium quærenda pro Cometæ vſu, motus nempè ipſius Cometæ diurnus, id eſt, quantum indies promouerit, & quam incedendo ſemitam deſcripſerit, id eſt, qua in parte eclipticam tranſcenderet, quæ duo loca, qui caput & caudam draconis appellare voluerit, non errauerit. In motu diurno cognoſcendo locum Cometæ quem in ecliptica ſub obſeruationis tempus tredecimum videlicet diem Auguſti tenuit, latitudinem quoq; eiuſdem, ſimiliter etiam loca quæ in 14 die incoluit pro exemplo deſumemus. Die igitur 13 verus locus Cometæ erat 19 gradus 15 mi. ♌. Latitudo eiuſdem gra. 23 mi. 15 Septentrionalis. Die autem 14, locus Cometæ verus fuit gradus 23 mi. 39 ♌. Latitudo gradus 23 mi. 2. Differentia iam longitudinis eſt gra. 4 mi. 14, quam quidē differentiam in meteoroſcopii limbo à C verſus B requirens cum litera D ſignet, complementum poſt hac latitudinis minoris, grad. ſcilicet 66 mi. 58 ab A verſus B numerans cum litera G inſcribat, filumq; cum margarita eidem adiungat. Filo rurſus ſuper D literam acto, margarita numerum in H areæ puncto prodit H F numerum pro catheto ſupponendum. Quo ſuppoſito, gradus ab F in A numerentur, ab illiſq; latitudinis complementum ſubtractum, quātitatem E F relinquet. Poſtea rurſus quantitatem E F ab A verſus C computans, cum litera F, ſicut in ſecundo patet quadrante, inſcribat, vnde verſus B aſcendens numeri H F quantitatem vocans cum litera I notet, Super I margaritam figens, filium in A B lineam promoueat, eo enim promoto, gra. 4 mi. 3 in K puncto ab vnione ſecari cernet, motum ſcilicet Cometæ diurnum à prima in ſecundam vſq; obſeruationem. Eadem ratione ſingulorum dierum motus indagantibus, tales ſeſe offerunt.

¶ A 13 vſq; ad 14 diem gra. 4 mi. 3
¶ A 14 vſq; ad 15 gradus 4 mi. 0.
¶ A 15 vſq; ad 16, gradus 6 mi. 0
¶ A 16 vſq; ad 17, gradus 5 mi. 24
¶ A 17 vſq; ad 18, gradus 5 mi. 0.
¶ A 22 vſq; ad 23 gradus 3 mi. 40

NVNC pro indagandis capite caudaq; draconis, filum per I ducatur, ab A autem verſus C latitudo maior accepta cum M litera exprimatur. Ab M deinde B verſus aſcendens gradus 84 mi. 45 inuenta, in punctoq; N, finita vero Cometæ loco, qui eſt 19 gra. 15 mi. Leonis adijciantur, quæ adiecta caput draconis arguunt, 14 videlicet ♏ gradum, caudam vero 14 ♉, Ventrem vero 14 Leonis. Eodem modo caput & cauda per quemlibet motum diurnum reperiuntur, quo licet in negotio nonnunquam differentiæ pauxillum occurrat, pro nihilo tamen ducendum penitus eſt. Iſtiuſmodi operationis mentio ſe offeret vberior in Coſmographia noſtra, vbi de locorum diſtantijs, longitudinum, latitudinumq; gradibus inueniendis tractatio abſoluetur. Quilibet vero vel mediocriter peritus imaginari locum Solis ſub horizonte deprændat facile, quomodo cauda Soli creata ſit. A principio enim in Boream inclinari viſa quæ eſt, poſtea in meridiem flectebatur, ob velocitatem nimirum motus, quo ſuperabat Cometa Solem, quod animaduerſum eſt precipuè diebus 17. 18. 22. & 23, ſicuti figura ſubordinata oſtendit clariſſimè

FIGVRA PRAESENS QVALIS COMETA INDIES SVPRA HORIZONtem apparuerit, primo, die ſexto Auguſti, Secundo, decimotertio, Poſtea decimo quarto, decimo quinto, decimo ſexto &c. donec diſparere cœpit, quemq; dietim motum ferè peregerit, vtq; caudam principiò in Septentrionem, vltimo vero in meridiem à Sole generatam reclinauerit.

At, dicet forſan hic aliquis perperam Cometæ motum diurnum, reuolutionis circulum, caput caudamq; eiuſdem aſſignari, tanq̃ illius, qui regulatum non obtinuerit inceſſum, cumq; iam olim philoſophis & Aſtrologis perſpectum ſit, proditumq; cometas nihil eſſe aliud quā terreſtres halitus ſiue exhalationes calidas & ſiccas, pingues & glutinoſas, virtute aſtrorum ſupremam vſq; ad aëris regionem eleuatas, ibidemq; ſuccenſas, orbes vero nequaq̃ Cometas habere, quare regulari etiam carere motu. Illud equidem negare non auſim, cum tamen ſimillimū deprehenſi ſint Cometæ noſtri motum abſoluere regulari, neq; huc illuc auis ritu in ætere volitantis raptus ſit, nihil obſtiterit ſane motum eiuſdem aliqua etiam regula aſtringere. Sunt tamen qui cometam eſſe dicunt exalationem ſubtilem non inflammatam, ſed lucentem à lumine Solis, cui ſententiæ & nos accedimus, noſtros ſiquidem cometas tale quid eſſe certiſſimum eſt. Hoc autem ſuppoſito, nō difficile eſt, caudam imaginari. Neq; vero omnes hic Cometas intelligi volo, dubium enim non eſt, quoſdam eſſe per ſe accenſos, ſicut etiā in ſuperiorius meminimus. Quid autem talem ingeneret motum cometæ præter ſphærarum ſuperiorum raptus violentiores, & potiſſimum Lunæ vicinioris ſcz, non habeo quid dicam.

OBSERVATIO PRIMA COMETAE SECVNDI.

SECVNDVS Cometa Anno 1532 fulſit in regione orientali, cœpit autem videri 25 Septembris, in diem vſq; 20 Nouembris, ſepties per me & ſtudioſiſſimè obſeruatus. PRIMO autem omnium ſecūdo Octobris die in Dreſeno miſniæ oppido (cuius loci altitudo eſt 51 gra.) hora Solis ortum præcedente quinta, In qua contemplatione Azimuth altitudoq; huiuſmodi reperta ſunt.

¶ Altitudo Cometæ ſupra horizontem 13 gra. 30 mi.
¶ Azimuth eiuſdem ab ortu verſus meridiem 24 gra. 30 M.
¶ Altitudo cordis Leonini gra 34.
¶ Azimuth eiuſdem gra. 19 mi. 22.

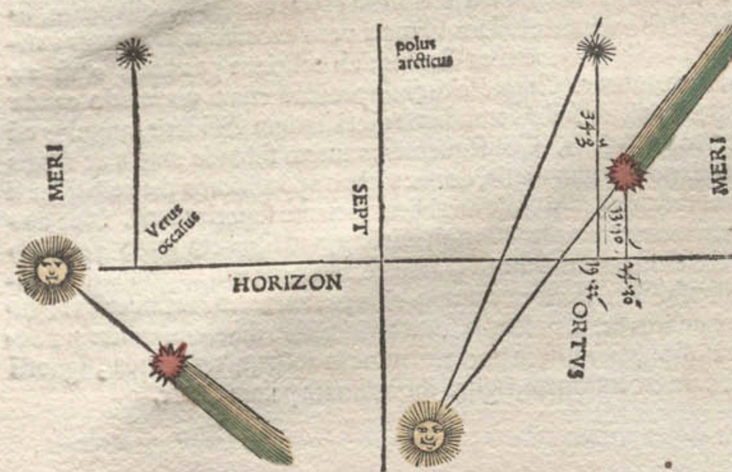
Hijs

Hiis conquiſitis operatum mihi conſequenter eſt, hac qua ſolui hactenus ratione, non ſecus ac in priori Cometa factū eſt eaq; mihi cognita.

Declinatio cordis Leonini 14 gra. 12 mi.
Aſcenſio recta eiuſdem 144 gra. 54 mi.
Aſcendens eclipticæ obſeruationis hora gra. 1 mi. 28 ♎.
Declinatio Cometæ gra. 4 mi. 25 meri.
Aſcenſio recta eiuſdem 154 gra. 47 mi.
Latitudo Cometæ graduum 13 mi. 44 meri.
Locus verus Cometæ in ecliptica gra. 8 mi. 24 ♍.

Ex hiis omnibus manifeſtum erat cometam in occidente cœli ora Solem præuertendo cecidiſſe, & ea de cauſa veſperi non luxiſſe, cum interim non aliter caudam ſuam gereret atq; prior iam dictus.

Situs Cometæ occaſus tempore Situs Cometæ ortus tempore.

OBSERVATIO SECVNDA

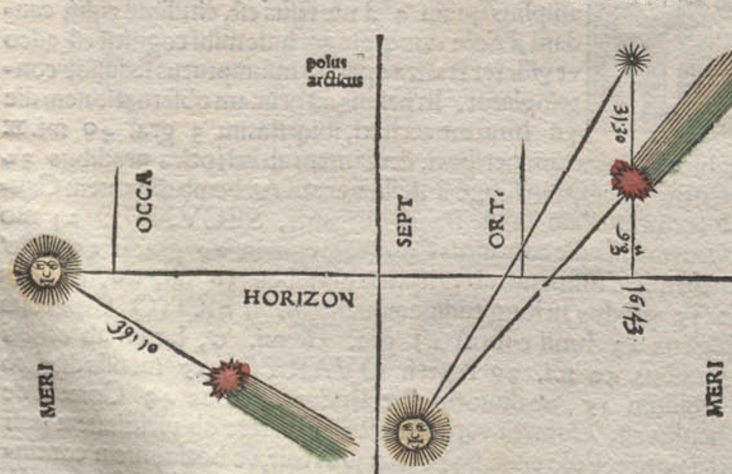
SECVNDO conſideratus eſt Cometa die Septembris 3 eodem in loco, Caudā vero eius Solem ſequi iam comperto extremum eius inſpectum eſt. E qua inſpectione ſequentia ſe obtulerunt.

¶ Altitudo cordis leonini gra. 31 mi. 30
¶ Altitudo Cometæ gra. 9
¶ Azimuth eiuſdem ab ortu meridiem verſus gra. 36. m̄ 43
¶ Altitudo extremitatis caudæ gra. 20 mi. 42
¶ Azimuth eiuſdē extremitatis gra. 27 mi. 6 meri.

E quibus etiam ſubnexa eliciuntur vna cum ſitu Cometæ, quem habuit oriendo & occidendo, & hoc per figuram.

Verus Cometæ locus gra. 11 mi. 25 ♍
Declinatio eiuſdem gra. 3 mi. 53 meri.
Aſcenſio eius recta gra. 158 mi. 27.
Latitudo Cometę ab ecliptica gra. 10 mi. 12 meri.
Diſtantia Cometæ à Sole gra. 39 mi. 10.
Locus Solis hora obſeruationis 19 gra. 27 mi. ♎
Verus extremitatis caudæ locus in ecliptica 26 gra. 24 mi. ♌
Latitudo extremitatis eiuſdem gra. 13 mi. 8 me.

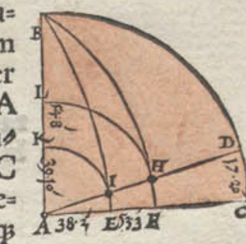
Occaſus Cometæ Ortus Cometæ

Ex hiis igitur licebat nunc contueri vere vtrum cauda Solem, vti vmbra aſſequeretur, conſtabat autem omnino ſic eſſe, ea ratione. Diſtantia Cometæ quæ erat graduum 38 mi. 2 à Sole, reſumpta in meteoroſcopio ſcz ab A verſus C in puncto E finiebatur, ab E ſurſum Cometæ latitudo ſimiliter numerabatur gra. 10 mi. 12,

numerataq;

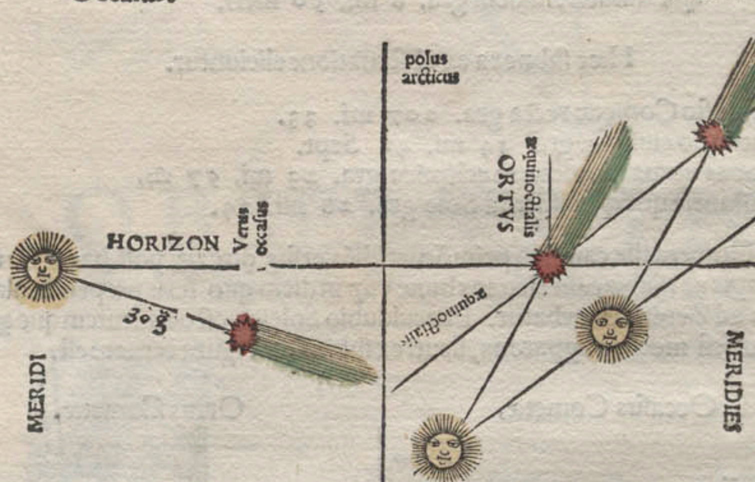
numerataq; I litera apponebatur. Filum vero hic vna cum margarita ſuper I firmatum gradus 17 mi. 20 in limbo iuxta punctum D monſtrabat, id quod quantitas anguli contenti eclipticam inter & arcum à Sole per Cometæ corpus ductū erat. Hic iterū filo in A B lineam tracto margarita in puncto K 39 gra. 10 mi. diſtantiam ſcilicet Cometæ à Sole arguebat. Poſt hac rurſus ab A in C meteoroſcopii gradus 53 mi, 3 diſtantiam videlicet caudæ extremæ à Sole requirenti F litera apponebatur. Ab illa aſcendēs vſq; in H gradus 13 mi. 8 Latitudo ſcilicet extremitatis numerabatur. In H igitur filum cum vnione poſitum idē in puncto D ipſi' limbi gradus, vt antea 17 mi. 20 indicabat, adeo clarum erat, quoniam anguli æquales eſſent, oportere quoq; caudam illam à Sole progigni. Poſtremo igitur filum ducenti ſupra A B idem in puncto L 54 gra. 8 mi. diſtantia nempe Solis & caudæ extremæ indicari viſa eſt, ex quo etiam coniectari facile fuit, caudam 14 gra. 58 mi. in longitudine obtinuiſſe, cuius adhuc manifeſtior intellectus ex figura ſummetur proxima.

TERTIA OBSERVATIO.

TERTIA Cometæ inſpectio 14 Octobris die facta eſt, quo quidem die mihi Lyptziæ eſſe contigit, quamobrem itinerarii ſolius horologii, quod compaſſum vocant, vſu Cometam in æquinoctiali ipſiſſimo ſuboriri animaduertimus, in libræ principio conſtitutum, eadem enim obſeruationis hora libræ initiū aſcēderat. cuius ortū pariter & occaſum tabella ſubſequēs oculis exponit.

Occaſus. Ortus

QVARTA OBSERVATIO.

QVARTO Cometa viſus eſt die Octobris 19, vbi eum quintum libræ gradum mi. 46 tenere in longitndine deprehendimus, ab ecliptica vero Septentrioni inclinantem gra. 4 mi. 51. Quomodo autē Solem anteuertens eleuatus ſit, 30 gradibus ab eodem elongatus, Præterea quomodo prior Sole occubuerit, nec poſt occaſum eius conſpectus ſit, imago ſequens aperit.

Occaſus Cometæ Ortus Cometæ

